

TILLÆG

FORKLARING TIL DE KONSTITUTIONSPUNKTER, DER IKKE OVERHOLDES

Overvågelse af de klosterregler, som Sostrup Kloster skal følge

Som indledende bemærkning skal det siges, at Moder Theresa generelt ikke bryder sig meget om hverken Declaratio (Cistercienserordenens konstitutioner) eller Kongregationskonstitutionerne (hvis paragraffer jeg her henviser til). Hun har flere gange sagt, at hvis blot man kender den rette ånd, har man ikke brug for regler og paragraffer. Da Generalabbeden viste stor iver for at vi alle skulle studere konstitutionerne, gjorde hun grin med det og udtalte, at hun "virkelig ikke forstod hvad han fandt så vigtigt ved dem". Der var en del af reglerne, som hun ikke overholdt... (For læsning af selve teksten henvises til vedlagte fotokopier).

- 13 Kongregationskapitlet blev ikke spurgt om nygrundlæggelsen, kun Generalabbeden, efter at beslutningen allerede var taget. Hele beslutningsprocessen tog et par timer.
- 20 g Udnævnelsen af skriftefaderen skete helt uafhængigt af såvel faderabbeden (i dette tilfælde Generalabbeden, da han er præses for kongregationen) som konventet. Vi fik blot at vide, at nu havde Moder Theresa fundet en skriftefader til os og at hun allerede havde aftalt det med ham. Vi kendte ham ikke i forvejen. Så vidt vides er Biskoppen heller ikke blevet informeret/adspurgt?
- 35 Da Generalabbeden i 1997 afholdt visitation var det en farce. Vi blev alle i lang tid i forvejen instrueret om hvad vi skulle sige til ham og dagligt hørt, om vi kunne vores lektie, nemlig at klage over ~~.....~~. Vigtigheden af at vi sagde det rigtige blev lagt os meget på sinde. Da han så kom var vi godt nok inde hos ham enkeltvis, men vi var alle forsamlede med Moder Theresa uden for døren og ventede på hinanden. Hver enkelt blev afhørt om hvad han havde spurgt om og hvad hun havde sagt. Det var klart, at ingen ville sige eller gøre andet end der blev forventet af hende.
- 36 § 5 Man har aldrig taget det sidste Charta Visitationis alvorligt, hvorfor man heller ikke har tænkt over, om dets anordninger blev udført, hvilket de faktisk ikke blev. Moder Theresa sagde, at vi ikke skulle tage os af det, da det kun var skrevet for syns skyld og for at tilfredsstille resten af ordenen, som så skævt til os. Den foreskrevne rapport efter et års forløb blev ikke indgivet.
- 39 § 1 I al min tid på Sostrup har jeg kun oplevet tre visitationer; den ene af dem foretog Abbed Bernhard og den forløb så uofficielt, at jeg stadig er i tvivl om, om det egentlig var en visitation eller om jeg husker forkert.
- 41 § 3 Det er afhængigt af hvilket synspunkt man ser det fra, om dette overholdes. Der afholdes ikke kapitel møder, men under uofficielle former kan det ske at der gives informationer eller lægges noget frem til drøftelse. Søstrene er dog ikke frie til at sige deres mening.
- 41 § 4 Moder Theresa har en sådan angst for kritik, at hun altid prøver at kvæle den i opløbet. Alt hvad der kan minde om kritik imødegås med hårdhed.
- 51 Til dette kan bemærkes, at det ved valget i 1998 kun var ~~.....~~, der udover Moder Theresa opfyldte begge disse kriterier, hvis man ser bort fra ~~.....~~ og ~~.....~~.

der begge var højt oppe i årene. Det var indlysende, at [redacted] aldrig ville kunne komme på tale som potentiel kandidat. Moder Theresa havde meget travlt med at få ændret bestemmelsen om at Sostrup hvert tredje år fik udnævnt sin priorinde fra Rom, så vi i stedet selv kunne vælge vores overordnede på livstid (da generalprokuratoren [redacted] var på besøg pålagde hun os at kræve dette). Siden gik det endnu stærkere med at få klosteret ophøjet til abbedi og hende viet til abbedisse. Hun har tidligere overfor mig udtrykt sin mistanke om at Sr. [redacted] stræbte efter at ville være abbedisse og frygt for at dette virkelig ville ske en dag. Måske skulle valget gennemføres så hurtigt for at ikke flere kunne nå at opfylde kriterierne for at blive valgt.

- 62 Søstrene spørges ikke seriøst til råds og der er ikke mulighed for en åben og fri dialog.
- 63 Kapitlet bliver ikke brugt til andet end afstemning om novicers tilladelse til profes.
- 64 Da kapitlet ikke bliver brugt, indkaldes der ikke til møder og der er ingen dagsorden at bekendtgøre i forvejen.
- 65 § 1 e Der fandt ingen drøftelse sted i kapitlet vedr. nygrundlæggelsen i Düsseldorf. Afgørelsen blev truffet af Moder Theresa alene, under mødet med Kardinal [redacted] og F. [redacted]. Det var kardinalen, der bekendtgjorde det for konventet under rekreationen bagefter.
- 65 § 1 f Ved eftergivelsen af familien [redacted] gæld blev kapitlet ikke adspurgt.
- 66 Ved beslutningen om at det samlede konvent skulle påbegynde et teologistudium på universitetsniveau med gæstprofessorer (se § 135), blev kapitlet ikke adspurgt. Dette havde været påkrævet, da det i høj grad griber ind i søstrenes dagligdag.
- 67 Den eneste gang der er blevet ført protokol fra et kapitelmøde, var da Moder Theresa blev valgt til priorinde (senere abbedisse) på livstid. Bortset fra det blev der aldrig ført protokol over noget, heller ikke afstemningerne om novicerne. Ved kanonisk visitation er der så vidt vides aldrig blevet spurgt efter det.
- 68 Der er aldrig blevet forelagt kapitlet noget regnskab. Vi var uvidende om klosterets konkrete finansielle situation, fik bare konstant at vide, at vi levede med et underskud og at vi måtte påtage os flere arbejdsopgaver (rengøring på slottet) for at få det til at løbe rundt. I den situation undrede det dog at se Moder Theresas pengeforbrug. Hun købte tit – for et kloster – unødvendige ting, lige som hendes anskaffelser til sig selv var forbavsende, f.eks. udskiftede hun flere gange både bærbar computer og mobiltelefon for at få noget mere avanceret.
- 70 § 1 Rådet er kun blevet ”brugt” den ene gang, hvor familien [redacted] skulle låne et større pengebeløb. Ved den lejlighed måtte Moder Theresa mindes om, at hun ikke frit kunne råde over et beløb af den størrelse, hvorpå hun spurgte rådssøstre om de var indforståede.
- 71 § 1 Officielt sad flere søstre inde med forskellige embeder, men Moder Theresa lod os tydeligt mærke, at hun ville ønske hun kunne gøre alt selv, for ”så ville det blive gjort ordentligt”.

- 71 § 2 Man kunne og måtte ikke træffe afgørelser selv og der bestod ingen frihed indenfor ens ansvarsområde. Alt skulle rapporteres til og godkendes af Moder Theresa. Hun havde ingen tillid til ens egen dømmekraft og gav grundlæggende udtryk for, at hvis noget ikke blev gjort sådan som hun selv ville have gjort det, kunne det ikke være rigtigt.
- 72 § 3 Da Moder Theresa indsatte de forskellige søstre i deres embeder, blev det ikke fastlagt hvad der hørte inden for deres opgaver. Nogle ting blev ved starten sagt mundtligt, men ikke praktiseret, f.eks. var priorindens funktion næsten usynlig til daglig. Intet blev overdraget og fastlagt skriftligt.
- 73 § 2 Priorinden fik aldrig dette at vide og det ville også være umuligt at udføre i praksis; det ville anses for at trænge ind på Moder Theresas domæne, hvis priorinden begyndte at lægge mærke til, om Regelen og Konstitutionerne blev fulgt. Kun det sidste var meget klart: Om abbedissens anvisninger blev fulgt. og jeg skulle være en slags spioner, der kontrollerede og angav de søstre, der ikke gjorde hvad de skulle.
- 73 § 3 Priorinden havde ingen funktion i den daglige ledelse når Moder Theresa var hjemme.
- 81 § 3 Klosterets fattigdom er symbolsk; Moder Theresa kalder det "at besidde tingene som om man ikke besad dem". Det betyder bl.a. at klosterets indretning, også i cellerne, er komfortabel og til dels luksuriøs, i hvert fald ikke traditionelt klosterlig. I refektoriet spises der med sølvbestik til daglig. Abbedissens private bil er en Ford Mondeo. Hver jul købes der julegaver til alle søstre for et meget stort beløb og hver søster skal aflevere en ønskeliste til Moder Theresa med mindst ti punkter. Hvis man ikke synes man mangler eller har brug for noget, skal man finde på noget. Det samme er tilfældet ved navne- og fødselsdage. Ved modtagelsen af gaverne bliver søstrene tit gjort opmærksomme på, hvor meget de har kostet Moder Theresa og at de skal vise den rette taknemmelighed (det skete flere gange, at hun nævnte en høj pris for en gave, som jeg vidste hun havde fået gratis eller på tilbud). Den manglende ydre fattigdom har faktisk stor indflydelse på ens egen indstilling i det gudviede liv.
- 89 § 1 Klausuren forlades alt for ofte, enten af enkelte søstre eller af det samlede konvent. Grunde til dette kan være indkøb, som ikke planlægges ordentligt, så man kan risikere at skulle til byen flere gange samme dag; spadsereture ved stranden; at spise is ved Bønnerup Havn; personaleudflugt (hvor søstrene f.eks. har været ude at bowle) eller socialt samvær med gæster på slottet, såsom de årligt tilbagevendende middage med klosterets lærere, slottets ansatte og lignende. Endvidere er der talrige fælles rejser til udlandet for hele konventet. Gæster i klausuren er heller ikke usædvanligt; udover gæsteprofessorerne, som giver forelæsninger inde i klausuren og deltager i søstrenes rekreation, er det især besøgende præster, der inviteres til rekreationerne. Også lægfolk inviteredes jævnligt. Hver sommer bliver der afholdt op til flere grillaftener i klausurhaven, hvor alle feriegæster på stedet, personale og venner inviteres.
- 89 § 4a + b Både det at forlade klausuren og lade andre komme ind bliver ikke reguleret ordentligt. Som det ses ovenfor bliver disse paragraffer slet ikke respekteret, hvilket uden tvivl har stor indflydelse på søstrenes indre liv. Klausuren er der jo netop for at beskytte og fremme dette – ikke for at sortere hvem man vil have kontakt med.
- 94 Der blev ikke draget den nødvendige omsorg for de ældre, syge og svage søstre. I flere tilfælde kan man tale om både omsorgssvigt og mishandling. F.eks. blev en

søster med Alzheimers syndrom behandlet meget ukærligt, nedværdigende og uden den fornødne omsorg og opsyn. Moder Theresa råbte altid ad hende og skældte hende ud. Som eksempel på behandlingen af hende kan nævnes, at hendes tandprotese hver aften blev fjernet med vold af fire søstre og at hun døde ved at hun efter voldsom kamp blev låst ude i haven en tidlig efterårs morgen, da Moder Theresa syntes hun forstyrrede søstrenes korbøn. En halv time senere blev hun fundet død på havegangen. Det var i oktober eller november 1993.

En anden ældre søster, der er både mentalt og fysisk handicappet efter en trafikulykke, er i nøgen tilstand blevet overbruset med koldt vand som afstraffelse. Pga. sit handicap var hun hverken i stand til at forsvare sig eller flytte sig. Dette skete foråret 2000.

- 95 Klosterets forbindelse til omverdenen er ikke forbilledlig og giver intet godt indtryk. Afsondretheden og stilheden bevares ikke, idet verden lukkes indenfor murene. Omvendt gør søstrene ikke noget godt indtryk, når de er udenfor klausuren. Jeg har selv oplevet det som når en flok skolebørn lukkes ud efter sidste skoletime. I Århus kaldes de for "børnehaven" eller "pigeskole" og jeg har hørt om en svensk journalist, der skammede sig over at være katolik, engang hun tilfældigvis befandt sig i samme flyver som os. Under en togrejse, hvor jeg befandt mig i en anden kupé end Moder Theresa og flertallet af konventet, fik jeg ved et kig ind til dem at vide, at de medrejsende klagede over Moder Theresa, idet hun hele vejen fra Århus til København havde leget med sin mobiltelefons indstillinger. Det er meget typisk, at man ved den slags lejligheder opfører sig som om man ejer hele verden.
- 107 Rådet blev aldrig spurgt om en kandidat måtte få adgang til noviciatet; det var alene Moder Theresas beslutning.
- 113 § 2 Der var ingen separat undervisning for novicerne; de deltog i alles undervisning, dvs. teologistudiet (se § 135). Man fik ingen officiel indføring i det monastiske liv, ingen hjælp til hvordan det åndelige liv skulle udvikles, kun i de sjældne individuelle samtaler med Moder Theresa. Når en ny kom til, måtte hun hoppe på i undervisningen hvor de andre nu befandt sig. Hvad angik de praktiske ting, lærte man mest hvad man ikke måtte gøre, idet man hurtigt blev irettesat for forseelser. Den såkaldte hjælpenovicemesterinde var indsat til dette formål.
- 128 + 129 Søstre, der havde aflagt de første løfter, fik ingen særlig undervisning og der lagdes ikke særlig vægt på den menneskelige og åndelige formation. De deltog blot i det fælles teologistudie.
- 135 Alle søstre deltog i teologistudiet. Der blev ikke taget hensyn til, om man egnede sig til at studere på universitetsniveau, lige som alle (undtagen de hvide novicer) var forpligtede til at gå til eksamen i hvert fag. Studiet foregik ved at forskellige udenlandske gæsteprofessorer kom og gav 10 -14 dages blokundervisning i et fag (5 forelæsninger om dagen), hvorved alt andet blev sat til side, både bøn og arbejde. Ved afrejsen efterlod professoren sig en række eksamensspørgsmål i en lukket konvolut, hvorpå alle læste og studerede på egen hånd. På en fastsat dag blev eksamenen afholdt og de skriftlige besvarelser blev sendt til professoren, der tildelte karakterer. Det var meningen at der skulle "samles eksamensresultater", som så skulle bruges til at søstrene engang kunne indskrives som studerende ved Gregoriana og få hele studiet anerkendt. Selv talte Moder Theresa om at tage en doktorgrad. Det var ikke en fælles beslutning at gå i gang med studiet på denne måde; flere søstre protesterede og led under det, men der blev ikke taget hensyn til det.